

ՆՇԽԱՐՔ ՆԱԽՆԵԱՑ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Մ. ԿԱՐԱՊԵՏՈՒՄԻ Ա. ԱՍՈՐԻԱՆՈՅ

ՎԵՇՏԱՍԱՆ ԱՍԱՑՈՒԱԾՔ ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՄԻԴԵԱՅ ՔԱՂԱՔԻՆ

(Շարունակութիւն)

ԵՐԿՈՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԴ. ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՄԻԴԵԱՅ

Յերկուց արտաքին անապատաց լցաւ քաղաքս մեր գաղանաւք: Գաղանք ի միջոյ լերանց, դատերք Հաղարու յանապատէ: Գաղանք ի դառագիլս, եւ գաղանք ի մէջ վրանայ: Գաղանք վայրենիք ի բզրաւան⁽¹⁾ քաղաքիս մօտին, գաղանք դատերք Հաղարու կործնատ քաղաքիս մօտին: Ահա ածին արծակեցին զգազանս, եւ համարձակեցին թոյլ ետուն գաղանացն: Գաղանքն որ մօտին ի լեռնէ, երկուս ի տարւոյ թէ քաջ կեղեքեցին: Գաղանք դատերք Հաղարու, զամենայն որ երթայ եւ գայ, բեկանեն Հեռաւորին մեղանչեն զարգուք⁽²⁾: Եւ մաւտաւորին պղծալից արգեամբք: Որ ետես ցանկացաւ, մեռաւ ի ծածուկ: Որ մերձեցաւ, մեռաւ յայտնի: Ո՛հ գաղանք դատերք Հաղարու որ լցին բեկամբ դհրապարակս մեր: Գաղանք եթէ գերծանի փախնու, յորժամ տեսանէ քաղաք այս խոռվի: Կատաղիքն սահին ընդ հրապարակս, եւ հաճեալ է քաղաքս ընդ բեկումն իւր: Ուղիղ են մարդիկ աւ յայտնիս, յետս ընդդէմք առ ծածկեալս: Քաճ եթէ կատաղի կռիւն: Զրոյս կատաղիս սիրեն եւ յարգեն: Փախչին ի բերանոյ գաղանաց, եւ մատնին ի ծոց քաճից: Բողանոցք լուռ են, զի կամեցեալ են: Զգաստք լուռ են, զի չեն նախանձաւորք: Որ տեսանէ զչարս եւ ոչ քինայ, բաժանորդ է ընդ գործելիսն: Գաղանքն որ մօտին ի լեռնէ, զբաւաւնք եղեն քաղաքիս: Պիղծքն որ մօտին յանապատէ, անապատ տունեն զքաղաքս: Գաղանք լուռ են ի քաղաքի աստ: Պիղծքն կատաղեալ են ի քաղաքիս: Կայր կրակ աստէն ի գաւառի, որ այրէր զմանկունս քաղաքիս: Զոգան բերին զկրակն Հաղարու, ահա վառեալ է եւ չիք չիջուցիչ:

Յաւանականութիւն ածին զնոսա, ո՛չ ընտաւանականութիւն նոցա: Զվրնան ի թիկունս մարմնոյ կզին, ահա սպանանեն զհոգի եւ զմարմին: Կրակ յորում կամեցաք⁽¹⁾ ջեռնուլ, կուրացուցանէ զմեզ ծուխ նորա: Ածին մեզ գերի մարմնոյ, եւ վարեցին գերի՝ զոգիս մեր: Զնոսա չոգան գերեցին ձրի, կանայք նոցա պիղծք, գերեցին զմեզ վարձուք: Ո՛չ գերեցին արք նոցա որ չոգան, որպէս գերեցին զմեզ կանայք նոցա: Նոքա գերեցին զժողովս կանանց, կանայք գերեցին զսիրտս արանց: Խնդրեցէք զի ելցէ կրակն ի մէնջ, չա՛տ է այրելն⁽²⁾ զմեզ մեր կրակն: Ելցէ ի միջոյ յարկաց մերոց, յանապատին իւրում երթիցէ վառեցի: Տոչորեցի յորդիս նոցա, բորբոքեցին յերեսասարգս նոցա: Զքաղաքս զոր քանդեաց բարկութիւն, ո՛չ էին ի նոսա չարիքն Հաղարու: Եթէ սուրբ քաղաքքն քանդեան, զիւրդ ապրեցի պղծալիցս: Արբա՛հա՛մ գլուխ արգարոց եհա՛ն զնոսա ի տանէ իւրմէ: Մեք մեղաւորք ժողովեցաք, զի գեղցի՛ չափ մեղաց մերոց: Սառայ հալածեաց զմայր նոցա, Մծուին ժողովեաց զգատերս նորա: Սառայ մայր արգարոցն եհա՛ն զյիւսն ի տանէ իւրմէ: Մծուին մայր պատերազմաց ժողովեաց զյիւսն ի հրապարակս իւր: Եթէ գտունն Սառայի գերեցին հոսեցին, երկի՛ր Մծուին զի զուցէ գրեց հոսեցին: Գոն ի նոսա եւ հաճոյք զորս որսացաւ ողորմութիւնն: Ել վարդապետութիւնն իրրեւ զլուծ, եւ հաւանդեալեաց զլուս յառապարին: Յուստերաց եւ ի գոտերաց Հաղարու պաշտեն դռնն Արբա՛հա՛մաւ: Անարգեցին գերկրպագութիւն հաւան իւրեանց, եւ ընտրեցին զհաւոյն իւրեանց: Անարգեցին զարուսեալ, եւ ապաւինեցան ի ծագումն որ ծագեաց ի Սա-

(1) Թուի թէ գրչին վրիպակ փխկ. գրաւուսն:

(2) Թր. ունէր գարգիւք, ուղղիչն զնէ ի լուսանցս. - ուք:

(1) Ի վերայ վանդին ա՛հ կոկոլ է կապարեալ գրչաւ՝ չ, բոտ այսմ ընթեռնի՛ կամեցա՛մ:

(2) Թր. ունէր՝ ալքիւլ, ուղղիչն զնէ և ի վերայ:

հակայ: Ի Հաղարայ ծառայք են, յեկեղեցւոջ զազատութիւն ստանան: Սառայ հալածեաց զնոսա, ծագումն նորին ի նմանէ փրկեալց զնոսա: Զի ո՛չ ժառանգեցին ընդ Սահակայ(2), ընդ տեառնն Սահակայ ժառանգեցին: Ի մարէ ծառայութիւն(3) ծընեալ են, յեկեղեցւոյ յազատութիւն ծնանին: Մկրտութիւն ազատառնմ, ծնանի զնոսա ազա՛տա: Ծռայելոցն նոցա չի՛ք բաւ: Հաստատնոց նոցա չի՛ք համեմատ: Եկին չռայեալքն ի կորո՛ւստ մեղ: Եկին հաստատունքն, ի կորո՛ւստ մեր: Եղին մեղ քնաք պիղծք նոցա, եւ ի կշտամբութիւն նրս ցածունք նոցա: Վերինք են եւ ներքինք, ո՛չ զոն ի նոսա միջինք: Հանջք նոցա յերկինս, եւ ապականեալք նոցա յանգո՛ւնդս:

Հրապարակեաց (Շար.) Ֆ. Յ. Մ.

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԴՈՒՐԵԱՆ ՅՈՒՆԷԼԵԱՆ

Ն. Վ. Պօղոս Փաշա Նուպար, պատասխանելով Երրկն. Կորնին. Յնծովի. Պատուակոյ նախագահ Գեր. Թորգոմ Սրբազանի նամակին, 300 Անգլիական ոսկի նուիրած է ի նպաստ Դուռեան Մատենադարանի շինութեան, շատ համակրողից գրութեամբ մը:

Դուռեան Զորեկեանի Կեդրոնական Յանձնաժողովին ուղղուած պաշտօնագրով մը կը հաղորդուի թէ Մանչէսթրի մէջ, Դուռեան Ղեւոյ Սրբազանի նախագահութեամբ, կազմուած է Զորեկեական Մատենադար մը, որուն անդամներն են. Տիարք

Հրանդ Պաղբեան,	Ասեմապէ
Դառնիկ Յնոպեան,	Ասեմապիլ
Մարքո Պաղբեան,	Գանձապէ

Մատենադար մը արդէն ձեռնարկած է հանգանակութեան, ի նպաստ Դուռեան Մատենադարմի շինութեան:

Քալիֆօռնիոյ Առաջնորդ Դարեգին Սրբազանի նախաձեռնութեամբ, մշակուած է Զայասգիր մը, առեկու համար Դուռեան Զորեկեանը Քալիֆօռնիոյ Առաջնորդութեան երեք գլխաւոր քաղաքներուն մէջ, Ֆրէզնո, Լոս-Անձէլէս եւ Սան-Ֆրանչիսկո:

Տքթ. Վ. Թորգոմեան, Սրբազան Զորեկեանի պատանդութեան զարցոյցական ընկերը, Փարիզէն, Դուռեան Մատենադարանին նուիրեց 312 երեսնոց Զեռագիր մը:

— Օրէնք եւ սովորաբար Ներառեցուց առեկուսով ի Պօղոս Վրդապետ Մեղիկեանց Առաջնորդէ, բանիւք Աստուածաւոյց գրոց:

Համառօտայ խոնարհութեամբ ի նիկողայոսէ Յատենաց, որ երեմն ուրիւ երաւեցի, եւ յետ ուղղակաւ նուիրական. յաւեմամբ բոլոր միոյ տոնմօրէն ազն երաւեցայ. բարգմանեալ յիսպացոց լըզուէ ի հայ լարբաւ, աշխատախոսեամբ Հօր Կոնստանտին վրդապետ, աշխատեց Տոն Եւանգելիս վրդապետ, աշխատեց Տոն Եւանգելիս վրդապետ, յամի Տեառն 1760. իսկ ըս Հայոց բուականն Ռ.Մ.Թ. եւ անի յերկուց օրինակաց անցելոյ զարախարէ օրինակեալ արդէն ունեմն նուստ զպի ի բաղձան իւր: Ի պատրաստութեան Կոստանտին վրդապետ Տոն. Սեփանեալի Արեւի Եղիակապաւի: Ի Խաղիւղ, յամի Տեառն 1834:

Պերուի թեմին Կաթողիկոսական Փոխանորդ Գեր. Եղիշէ Եփր. Կարօեան, Ս. Աթոռիս Մատենադարանին նուիրեց 2օրս Զեռագիրներ, Առաջնայի եկեղեցիներէն մնացած յիշատակներ, մէկ ձաւաց եւ երեք Աւետարան:

Ք. Իրաքի Կառավարութեան Առաջին Ելեմտագէտ-Քննիչ (Chief Financier Inspector) Վսեմ. Ոսկան Պէյ Մարտիկեան, արձակուրդով Պաղատէն եւրոպա երթալու առթիւ, երուսաղէմէն անցաւ եւ մնաց երեք օր (Մայիս 16-20), երկրցայցիւրէն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, մատենադարապէս հետաքրքրուեցաւ ընծայարանով եւ ժառանգաւորաց վարժարանով: Լուսարարապետ Գեր. Տ. Մարտի Սրբազանի ընկերակցութեամբ տեսաւ Ս. Քաղաքին շրջակայքներն ու պատմական եւ գլխաւոր վայրերը Ն. Սրբազանութիւնը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէն փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ոսկան Պէյի, Ալէքսի Ծիլէի մէջ, եւ քղերթ մաղիւր իրեն:

Հանջքով խնացանք որ Իրաքի վեհապետ Մէլիք Ֆէյսալ՝ Պէյութեան առաինանը շնորհած է Նորին Վսեմութեան:

25 Մայիս 1929, ՇԲ. երեկոյեան ժամը 3 ին տեղի ունեցաւ քաղաքիս Անգլիական Սէնթ-Ճօրճ վարժարանի լմբշախօյի հանդէսը, եւ 1 Զուռիս Շարաթ երեկոյեան ժամը 3 ին բացուեցաւ նոյն Հաստատութեան տարեկան Պաղարբ: Այս երկու հանգէներուն ներկայ գտնուեցաւ Հոգ. Տ. Կիւրեղ Վրդ. Խարայեկեան, ի իմաց Պատրիարքարանին:

28 Մայիս 1929, ԳՇ. երեկոյեան ժամը 4.30ին, Պաղատէնի Բարձր Գօմիտէ Ն. Վ. Սրբ. Ժօն Բօպրթ Զէնաւոր իր ապարանքին մէջ թէյասեղան

(2) Բաւրդ ընդ Սահակայ ի լուսանցս յաւելեալ ի ձեռն ուղղիչին:

(3) Թերեւս ուղղիչի՝ ի ծառայութիւն: